

MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

BPD-V.5202.27.2022.ES

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej
- wszyscy

Dotyczy: problematyka małoletnich z chorobami i zaburzeniami psychicznymi w pieczy zastępczej.

Mając na uwadze problematykę małoletnich z chorobami i zaburzeniami psychicznymi w pieczy zastępczej oraz stanowisko Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia w ww. kwestii wyrażone w piśmie z dnia 23 sierpnia 2022 r., uprzejmie informuję.

Z uwagi na obecną sytuację społeczno-gospodarczą, skutki pandemii COVID-19, jak również wojnę w Ukrainie, w ocenie Departamentu Zdrowia Publicznego kluczowym obecnie działaniem jest dostarczenie kompleksowego oraz międzysektorowego wsparcia z zakresu zdrowia psychicznego dzieciom niezależnie od ich sytuacji rodzinnej przez instytucje do tego powołane. Dlatego Ministerstwo Zdrowia, mając na uwadze znaczenie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wdraża kompleksową reformę systemu ochrony zdrowia psychicznego w Polsce. Nowy model systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży składa się z trzech poziomów referencyjnych:

- **III poziom referencyjny** – Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej:
- **II poziom referencyjny** – Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
 - I wariant - Poradnia zdrowia psychicznego
 - II wariant - Poradnia zdrowia psychicznego + oddział dzienny
- **I poziom referencyjny**
 - I wariant – Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży
 - II wariant – Zespół Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. 222-500-108

<https://www.gov.pl/web/rodzina>; e-mail: info@mrips.gov.pl

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Zdrowia jednym z podstawowych założeń reformy jest budowa sieci ośrodków środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, nazywane I stopniem referencyjnym. Co bardzo ważne, pacjenci mogą skorzystać z oferty tych ośrodków bez skierowania lekarskiego. Takie ośrodki udzielają pomocy tym dzieciom, które nie potrzebują diagnozy psychiatrycznej lub farmakoterapii. W przypadku wielu zaburzeń psychicznych, pojawiających się w dzieciństwie, można bowiem udzielić skutecznej pomocy za pomocą takich interwencji jak psychoterapia indywidualna i grupowa, terapia rodzinna czy praca z grupą rówieśniczą. Warunkiem jest wczesna reakcja na pojawiające się problemy. Pozwala to nie dopuścić do pogorszenia stanu zdrowia psychicznego pacjenta

i uniknąć hospitalizacji na oddziale psychiatrycznym, która jest często trudnym doświadczeniem dla młodej osoby. Jest to kierunek zmian zgodny z obecnymi tendencjami kształtowania systemów ochrony zdrowia psychicznego w innych europejskich krajach oraz zgodny z międzynarodowymi rekomendacjami.

Poza ośrodkami I poziomu, działać będą także ośrodki II poziomu (Centrum Zdrowia

Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży), gdzie pracować będzie lekarz psychiatra, a pacjenci wymagający intensywniejszej opieki będą mogli skorzystać ze świadczeń w ramach oddziału dziennego. Jeden taki ośrodek obejmowałby wsparciem kilka sąsiadujących ze sobą powiatów.

Wreszcie na III, najwyższym poziomie referencyjności funkcjonować będą Ośrodki wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej. W takich ośrodkach pomoc znajdą pacjenci wymagającej najbardziej specjalistycznej pomocy, w tym w szczególności osoby w stanie zagrożenia życia i zdrowia, przyjmowani w trybie nagłym. Ze względu na bezpieczeństwo pacjentów konieczne jest aby w każdym województwie funkcjonował co najmniej jeden taki ośrodek. W ośrodkach tych będą się także kształcili przyszli lekarze psychiatry i inni specjaliści systemu.

Nowy model ochrony zdrowia psychicznego został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. poz. 1640, z późn. zm.).

Pierwsze ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej (I poziom referencyjny) rozpoczęły działalność w kwietniu 2020 roku. Według aktualnych danych dotyczących konkursów od świadczenia na I poziomie psychiatrii dziecięcej udzielane są w około 340 miejscach. Obecnie oddziały wojewódzkie prowadzą kolejne postępowania konkursowe. Na kolejnym etapie rozpoczęte zostanie zawieranie kontraktów na II i III poziom referencyjny.

Lista ośrodków dostępna na stronie: <https://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/informacje-o-swiadczeniach/ochrony-zdrowiapsychnicznego-dzieci-i-mlodziezy/>.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o rozpropagowanie informacji o reformie oraz możliwości uzyskania dostępnej w systemie zdrowia pomocy wśród jednostek pieczy zastępczej.

Z wyrazami szacunku

Piotr Gołębiowski

